

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.709/2023/10.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Nagyistók Bence Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Nagyistók Bence ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Litresits Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.044/2021/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 7.P.20.172/2020/19.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet – az eljárási költség és illeték viselésére is kiterjedően – részben, azon közlésekkel összefüggő rendelkezések tárgyában helyezi hatályon kívül, hogy a felperes „fedezze a város korábbi név⁴es polgármesterének korrupt telekügyletét”, „sunyi módon falaz névnek”, „korrupt bűnöző” és e körben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a feleket, hogy fizessenek meg az esedékesség napjáig az államnak az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára személyenként 77.000 (hetvenhétezer) forint meg nem fizetett eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2006. óta helység Megyei Jogú Város polgármestere, ezt megelőzően ezt a tisztséget név (a továbbiakban: volt polgármester) töltötte be. Az alperes 1998. és 2019. között helység önkormányzati képviselője volt. 1995. december 20-án helység Megyei Jogú Város eladó és a név1 Kft. vevő között adásvételi szerződés jött létre, amellyel a vevő megvásárolta a helység 2090/2 helyrajzi számú, 719 m² alapterületű ingatlant (a továbbiakban: ingatlan) 18.694.000 forint vételárért. Az adásvételi szerződést az eladó képviselőjében a volt polgármester írta alá. A vevő ugyanezen a napon 28.000.000 forintért értékesítette az ingatlant az név2 Nyrt. részére. 2017. október 26-án helység Megyei Jogú Város Önkormányzat az név2 Nyrt.-vel bérleti szerződést kötött, majd az ingatlan egy részén építési és parkrendezési munkálatokba kezdett. A felek a bérleti díjat nettó 650.000 forint + áfa/év összegben határozták meg. Az önkormányzat 2013. augusztus 13-tól 2017. december 31-ig terjedő időszakra 3.618.630 forint bérleti díjat, majd 2018. január 1-től kezdődően az éves bérleti díjat fizette a bérbeadó részére. A bérleti szerződést a felperes saját hatáskörében eljárva kötötte meg.

[2] 2019. március 16-án a név3 internetes portálon cikk jelent meg „[a] név4 eladta helység közepét, most meg a város fizeti érte a bérleti díjat” címmel, amely többek között a következő mondatokat tartalmazza: "helység polgármesteri posztját akkoriban név töltötte be, név, akit később jogerősen egy év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélt a bíróság, 1995 karácsonya előtt, december 20-án kötött adásvételi szerződést a területre, csak hogy a város nem a banknak, hanem egy mérnöki irodának adta el az ingatlant. név1 Kft.-nek akkori áron 18,6 millió forintot kellett kifizetnie a város szívében fekvő ingatlanért. A cég a szerződésben magára vállalt egy sor hosszútávú kötelezettséget, de valójában még ugyanazon a napon, december 20-án 28 millió forintért továbbadta a telket az név2-nek...A felperes név4es polgármester vezette önkormányzat végül 2017 végén állapodott meg az név2-vel. A bank elérte, hogy teljes mértékben sikertelen ingatlan vásárlásáért végül némi kárpótlást kapjon a várostól. A megoldás az lett, hogy hosszútávú bérleti szerződést kötöttek a területre. A név3 információi szerint az önkormányzat évi 650 ezer forint + áfa bérleti díjat fizet az név2-nek, emellett kifizettek a 2013-2017 év közötti időszakra visszamenőlegesen további 3,6 millió forintot, így most lényegében a város fizet azért a területért, amit 25 éve eladott az akkori polgármester.”

[3] Az alperes 2019. március 14-én tartott ellenzéki politikai tüntetésen, közvetlenül az ingatlan melletti területen beszédet mondott, majd 2019. március 16-án a név5 oldalán posztolta a név3 oldalon megjelent fentebb idézett cikket, ahhoz a következő bejegyzést fűzte: "helységIAK! felperes fedezi a város korábbi név4es polgármesterének korrupt telekügyletét. név és felperes eddig 15 millió forinttal károsította meg helység várost és még mindig az név2-é a telek. Sunyi módon hallgatnak a talpunk alatt lévő név és felperes telekügyről. Az név6 előtti építési telket 1995. december 20-án adta el név, majd még aznap 10 millióval drágábban tovább adták el az név2-nek. Majd 2013-ban kérte az név2, hogy vásárolja vissza a város, de felperes senkit meg nem kérdezve inkább visszabérli a telket, eddig már 5 millió forintba került a bérlet és évente 825 ezret fizetünk az név2-nek!”.

[4] 2019. március 17-én az alperes a név5 oldalán újabb posztot és videofelvételt tett közzé. A poszt a következő mondatokat tartalmazza: "A helység Többség március 14-én este történelmi megemlékezést tartott a Városháza falán elhelyezett Kossuth emléktáblánál. Előtte kiálltunk a Márciusi Ifjak egyik legfontosabb követelése, a sajtószabadság mellett. Az név6 előtti építési telket 1995. december 20-án adta el név, majd még aznap 10 millióval drágábban tovább adták az név2-nek, majd 2013-ban kérte az név2, hogy vásárolja vissza a város, de felperes senkit meg nem kérdezve inkább visszabérli a telket, hátha így nem tűnik fel senkinek az ügy. Eddig már 5 millió forintba került a bérlet és évente 825 ezret fizetünk az név2-nek! A név4 név-felperes ügyét most több internetes portál is megírta..., mert a helységiaknak is joguk van tudni, hogy mi történik helységeken...".

[5] A 2019. március 23-án az alperes a név5 oldalán a következő bejegyzést tette közzé: "helységON AZ név6 ELŐTTI név-felperes TELEK, amiért már 15 milliót bukott a város, amit titokban bérelnék az név2-től! 1995. december 20-án adta el név, majd még aznap a 10 millióval drágábban továbbadták el az név2-nek, majd 2013-ban kérte az név2, hogy vásárolja vissza a város, de felperes senkit meg nem kérdezve inkább visszabérli a telket, hátha így nem tűnik fel senkinek az ügy. Eddig már 5 millió forintba került a bérlet és évente 825 ezret fizet a város az név2-nek! A helységiaknak is joguk van tudni, hogy mi történik helységeken ...".

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

[6] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette elsődlegesen a jóhírnévhez, másodlagosan a becsülethez fűződő személyiségi jogát a következő kijelentésekkel: a név5 oldalán 2019. március 16-án, 17-én és 23-án – a név3 internetes hírportálon megjelent cikkhez kapcsolódóan – írt bejegyzéseiben annak valótlan állításával, hogy a volt polgármesterrel együtt 15 millió forint összegű kárt okozott helység városának (1. számú kereset); senkit meg nem kérdezve, minden szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmulag járt el a bérleti ügylet megkötése során (2. számú kereset); fedezte a város korábbi név4-es polgármesterének korrupt telekügyletét, sunyi módon falazott a volt polgármesternek (3. számú kereset); korrupt bűnöző (4. számú kereset). Emellett azt a hamis látszatot keltette, mintha visszamenőlegesen a 2013-2017. közötti időszakra kifizetett összeg 5.000.000 forint lett volna, és ezen felül fizetne még az önkormányzat az azt követő időszakra évente 825.000. forint bérleti díjat (5. számú kereset). Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, a további jogsértéstől eltiltásra, elégtétel adására továbbá 500.000 forint sérelemdíj és ennek 2019. március 16-tól számított késedelmi kamata megfizetésére. A keresetet a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (1) és (2) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdésére és 2:52. §-ára alapította.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint tényeken alapuló politikai véleményt fejtett ki a felperes tevékenységéről, amit a közszereplő felperes tűrni köteles.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéltével a kereset elutasította. Az elsőfokú ítélet indokai szerint a közszereplő felperes jóhírneve azért nem sérült, mert az alperes tényállításainak valótlansága és a való tények hamis színben történő feltüntetése nem volt megállapítható. Az 1995-ben megkötött adásvételi szerződések vételára közötti 10 millió forint vételárkülönbség és a 2019-ig kifizetett bérleti díj közel 5 millió forintos összege megközelíti a 15 millió forintot, ami értékelhető a várost terhelő kárként, ezért az ilyen összegű károkozás állítása megfelel a valóságnak. Az a közlés, hogy a felperes a korábbi polgármester korrupt telekügyletét fedezi, „sunyi módon falaz” neki, közügyet érintő vélemény, amelyet a közszereplő felperes tűrni köteles, mert nem határolta el magát „az ingatlan elidegenítésének tényétől”. Az alperes a való tényeket sem tüntette fel hamis színben, mert 2013. és 2017. között kifizetett 3.618.630 forint értelmezhető akként, hogy 5 millió forint bérleti díjat fizetett

az önkormányzat. A felperes becsülethez fűződő joga a közügyek szabad vitatását biztosító alapjog érvényesülése érdekében korlátozható volt, a közösség nyilvánossága előtti értékeléseket, bírálatokat a felperesnek tűrnie kell.

[9] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtatta meg. Megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a saját név⁵ oldalán 2019. március 16., 17. és 23. napján – a név³ internetes hírportálon 2019. március 16. napján „A név⁴ eladta helység közepét, most meg a város fizeti érte a bérleti díjat” címmel megjelent cikkhez kapcsolódóan – írt bejegyzéseiben annak valótlan állításával, hogy a felperes névval együtt 15.000.000 forint összegű kárt okozott helység városának; senkit meg nem kérdezve, tehát minden szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötése során; fedezi a város korábbi név⁴es polgármesterének korrupt telekügyletét, sunyi módon falaz névnek; korrupt bűnöző. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, kötelezte a jogsértés abbahagyására és elégtétel adására, továbbá 500.000 forint sérelemdíj továbbá ennek 2019. március 16-tól számított késedelmi kamata megfizetésre. Ezt meghaladóan a jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta.

[10] A jogerős ítélet indokai szerint a jóhírnév megsértésére irányuló kereset elbírálása során arról kellett döntenie, hogy az alperes kijelentései tényállításnak vagy értékítéletnek minősülnek. A tények megghamisítására ugyanis nem vonatkozik a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alkotmányos védelem. Nem felel meg a valóságnak, hogy a felperes a volt polgármesterrel együtt, vele közösen okozott kárt a városnak, 1995-ben ugyanis az ingatlan adásvételi szerződést nem a felperes, hanem a volt polgármester írta alá. A közlés mondanivalója szempontjából közömbös, hogy a kár összege 10 vagy 15 millió forint, mert annak lényege a közös károkozás ténye (1. számú kereset). Valótlan az a tényállítás is, hogy a felperes felhatalmazás nélkül, önhatalmúlag járt el az ügyletkötés során (2. számú kereset). A bérleti szerződés megkötéséhez ugyanis – az értékhatarra tekintettel – nem volt szükség testületi felhatalmazásra. A szóban forgó szerződést a felperes helység Megyei Jogú Város vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás egyes szabályairól szóló 25/2003. (VIII. 9.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Vagyonrendelet) szerint az önkormányzat képviseletében eljárva, az önkormányzati testületek bevonása nélkül is megkötötte. Az alperes a további kijelentésekkel – miszerint a felperes "fedezi a város korábbi név⁴es polgármesterének korrupt telekügyletét", "sunyi módon falaz a volt polgármesternek" és "korrupt bűnöző" – a felperest bűncselekmény elkövetésével vádolta (3. és 4. kereset), amely tényállítások igazolására az alperes bizonyítást nem ajánlott fel. Az átutalt bérleti díj összegére vonatkozó tényállítások viszont nem sértőek, jogsértés e tény közlésével nem történt (5. számú kereset). A másodfokú bíróság a személyiségi jogsértés tényére tekintettel az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, kötelezte a jogsértés abbahagyására és elégtétel adására. A sérelemdíj összegének meghatározása során figyelembe vette a jogsértés ismétlődését, a megjelenés helyét, a közléssel elért széles olvasói kört és a felróhatóság mértékét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[11] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria a Pfv.IV.21.113/2021/5. számú ítéletében a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az alkotmányjogi panasz folytán eljáró Alkotmánybíróság IV/1824-10/2022. számú határozatában megállapította, hogy a Kúria a Pfv.IV.21.113/2021/5. számú ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette. A Kúria a Kpk.IV.39.062/2023/3. számú végzésével a polgári ügyekben eljáró tanácsát új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[12] A megismételt felülvizsgálati eljárásban az alperes – a felülvizsgálati kérelmet fenntartva – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Megsértett jogszabályként az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére, IX. cikk (1) bekezdésére, 28. cikk (1) bekezdésére, a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdésére, a 2:44. § (1) bekezdésére, 2:45. § (1) és (2) bekezdésére, valamint a 2:51. § -ára és 2:52. §-ára hivatkozott.

[13] A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a kifogásolt közlések a közügyek szabad vitatásának körén belül eső, valós okiratokkal igazolt, ekként ténybeli alappal rendelkező közlések, amelyek politikai felszólalás részeként hangoztak el. Az erről készült videófelvétel –a név3 portálon közölt cikkel együtt – alkalmas volt a ténybeli alapok feltárására, amelyet azonban a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben nem vett figyelembe, holott a Kúria Pfv.IV.21.056/2019/3. számú ítélete szerint a közügyekkel összefüggő, ténybeli alapokon nyugvó, nem okszerűtlen értékítéletek is a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt állnak. A Kúria Pfv.IV.20.502/2021/5. számú ítélete szerint pedig a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. Annak állítása, hogy a felperes a volt polgármesterrel együtt 15 millió forint összegű kárt okozott helység városának (1. számú kereset) tényekből levont logikus következtetés, ténybeli alappal rendelkező vélemény, annak nincs bizonyítással igazolható tartalma. A Kúria Pfv.IV.21.116/2019/10. számú ítélete szerint pedig a közpénzt érintő ügyek közérdeklődésre tarthatnak számot, az ezzel összefüggően megfogalmazott bírálatot a felperesnek fokozottan kell tűrnie. Az alperes a felperest nem vádolta bűncselekmény elkövetésével és az olvasókat sem vezette félre. Kár ugyanis érheti a várost akkor is, ha a felperes nem követ el törvénysértést, de nem a legkedvezőbb megoldást választja. Megfelel a valóságnak, hogy a felperes senkit meg nem kérdezve, minden szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmúlag járt el a bérleti ügylet megkötése során (2. számú kereset), mert a felperes a szerződés megkötésénél semmilyen testületi, közgyűlési felhatalmazást nem kért és nem is kapott, a közgyűlést sem tájékoztatta. A felperes a bérleti szerződés megkötésével összefüggő döntését saját hatáskörben hozta meg, holott a Vagyonrendelet szerint az értékhatárra tekintettel a közgyűlés volt jogosult dönteni. Az alperes a felperes ezen eljárásával összefüggésben a véleményét fogalmazta meg, aminek kellő ténybeli alapja volt. Politikai véleménynek minősül azon közlés is, hogy a felperes „fedezze a volt polgármester korrupt ügyletét”, „sunyi módon falaz neki” (3. számú kereset). A volt polgármester elleni büntetőeljárásnak része volt az adott telekügylet vizsgálata, amely ingatlan elidegenítésétől a felperes nyilvánosan soha nem határolódott el. Az alperes nem nevezte a felperest „korrupt bűnözőnek” (4. számú kereset), beszédében általánosságban beszélt a korrupcióról. Miután általánosságban politikai véleményt fogalmazott meg, ezért a valóság bizonyításának kötelezettsége sem terhelte. A Kúria a Pfv.IV.22.258/2017/6., a Pfv.IV.22.614/2017/8. számú ítéleteiben is akként foglalt állást, hogy a korrupt politikusra történő utalás nem tényállítás, hanem szabadon kifejezhető vélemény. A „korrupció”, valamint a „korrupt” kifejezések használata közszereplők vonatkozásában nem minősül konkrét bűncselekmény vádjának, hanem erőteljes, túlzó értékítélet, amelyet közéleti szereplők tűrni kötelesek. A Kúria Pfv.IV.20.306/2017/7. és a Pfv.IV.20.306/2017/7., Pfv.IV.20.464/2023/4. számú ítélete szerint a politikai közszereplő a személyével kapcsolatos kritikát tűrni köteles, a véleménynyilvánítás alkotmányos határát közszereplő politikust érintő bírálat esetén az emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusa képezi. Ha a kijelentések a közéleti szereplő politikai tevékenységére, programjára, közéleti hitelességére vonatkozik, akkor vélelmezhető a közlés véleményként történő értelmezése [3011/2022. (III. 23.) AB határozat].

[14] A felperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felülvizsgálati kérelem részben alapos a következők szerint.

[16] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát.

[17] Az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján a megismételt eljárásban a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy 1-4. számú keresetekben foglalt közlések a felperes politikáját érintő értékítéletnek, kritikának, avagy tényállításnak tekinthetők-e.

[18] Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33] bekezdés, 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29] bekezdés}. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 39. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mindenkire nézve kötelező döntése a bírósági jogalkalmazás során azt jelenti, hogy a bíróságot köti az alkotmánybírósági határozat tárgyát képező alkotmányossági kérdésben a rendelkező részen túl az indokolásban kifejtett jogszabályi értelmezés is (Kúria Pfv.V.20.923/2019/7., Kfv.III.37.363/2015/7. megjelent: EBH2016.K.18., Kfv.IV.35.218/2015/12., megjelent: BH2015.177.).

[19] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság IV/1824-10/2022. határozatának 4. 1. pontja szerint a felek mindketten közéleti szereplők, az alperes által közzétett név5 bejegyzések közügyeket érintő kijelentéseket tartalmaznak, amelyek a felperes közszereplői státuszával függenek össze, az alperesnek ekként általánosságban joga volt tájékoztatást adni a közösségi médiában az általa vélelmezett visszaélésekről. A 4.2.1. pontja szerint azonban az 1. számú keresetben sérelmezett kijelentés nem vonható a politikusok egymás közötti vitájára irányadó alkotmánybírósági gyakorlata alá, ugyanis abba csak olyan kijelentések (politikai véleménynek minősülő tényállítások) tartozhatnak, amelyeknél a választópolgároknak valóban van olyan értelmezési lehetőségük, (amennyiben a vita politikai természetét és a vitát folytató felek politikai szembenállását figyelembe veszik), amely alapján megfelelő következtetést tudnak levonni. Mivel azonban a károkozás jelentős részéért a felperes semmiképpen nem lehet felelős, hiszen az érintett ingatlan eladásakor semmilyen önkormányzati tisztséget nem töltött be, a bejegyzés ezen része nem értékelhető politikai véleményként, ezért nem vonható a politikai véleményekre irányadó alkotmányossági teszt hatálya alá.

[20] Mivel az Alkotmánybíróság nem tartotta az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelő értelmezésnek az 1. számú keresetben foglalt közlés politikai véleménynyilvánításként történő minősítését, ennél fogva a megismételt felülvizsgálati eljárásban már nem volt elfogadható az alperes azon felülvizsgálati érvelése, hogy a felperes korábbi polgármesterrel együtt történő károkozásának állítása a közügyekkel, a közpénzek felhasználásával összefüggő logikus alperesi következtetés, ténybeli alapokon nyugvó politikai vélemény. Nem jogszabálysértő ezért, hogy az említett kijelentést a másodfokú bíróság – az elsőfokú bírósággal egyezően – tényállításnak minősítette, melynek lényege szerint a felperes a volt polgármesterrel együtt okozta a kárt. Irreleváns volt az alperes azon felülvizsgálati érvelése is, hogy a felperest nem vádolta bűncselekmény elkövetésével, de törvénysértéssel sem. A mondanivaló szempontjából ugyanis nem a károkozás tényének, nem is a hátrány összegének, hanem a volt polgármesterrel közös károkozás említésének volt jelentősége, amely közlés valósága a perben valóban nem volt megállapítható.

[21] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a 2. számú keresetben foglalt kijelentés – miszerint a felperes senkit meg nem kérdezve, minden szükséges felhatalmazás nélkül önhatalmúlag járt el a bérleti szerződés megkötésénél – azért ténybeli alappal rendelkező politikai vélemény, mert a bérleti szerződés megkötésére a Vagyonrendelet alapján a közgyűlés lett volna jogosult. Az Alkotmánybíróság fent idézett határozatának 4.2.2. pontja szerint a választópolgárok számára ez az állítás nem csak az általános kritika része, hiszen nem ismerik egzakt módon az önkormányzat belső eljárásrendjére vonatkozó vagyongazdálkodási rendeletet. Az állítás az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a választópolgárok számára a felperes konkrét jogellenes eljárását jelentheti, ezért a kijelentés általános, politikai tevékenységet érintő kritikaként történő értelmezését alaptörvénybe ütközőnek minősítette. Ezért az alperes ezzel ellentétes felülvizsgálati érvelése a fent kifejtett okokból már nem vezethetett eredményre. A jogerős ítélet helytálló megállapítása volt az is, hogy az egy összegben 3.618.630 forint és 2018. január 1-től esedékes 650.000 forint + áfa éves bérleti díjra vonatkozó bérleti szerződés önmagában a felperes jogszabálysértő eljárását az adott ügyben nem igazolta. A Vagyonrendelet 17. § (1) bekezdése szerint ugyanis nem önkormányzati tulajdonú vagyontárgyak tulajdon, bérleti, illetve használati jogának megszerzéséről 7 millió forint forgalmi érték alatt a polgármester dönt.

[22] Nem tér el jogkérdésben a jogerős ítélet a felperes által megjelölt precedens határozatoktól sem. A Kúria Pfv.IV.21.056/2019/3. számú ítéletének [20] bekezdése szerint a közügyekkel összefüggően a vékony ténybeli alapon nyugvó, nem okszerűtlen értékítéletek is a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt állnak. Jelen esetben azonban az 1. és a 2. számú kereset szerinti közlés a fent kifejtett indokok miatt nem esik a politikai értékítéletek körébe. A Kúria Pfv.IV.20.502/2021/5. számú ítéletének [16] bekezdésben – az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozat Indokolás [49]-[50] bekezdéseinek idézésével – kiemelte, hogy ugyan a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. Az ítélet indokolása ugyanakkor tartalmazta azt a jelen ügyben alkalmazott elvet is, hogy a szólás és a sajtószabadság határainak megvonásakor indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások között: míg a vélemények esetén a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. Nem tért el jogkérdésben a Kúria az alperes által megjelölt Pfv.IV.21.116/2019/10. számú ítéletének indokaitól sem. Jelen perben ugyanis nem volt vitás, hogy a felperes polgármesterként közéleti szereplő, akinek – miként arra az Alkotmánybíróság IV/1824-10/2022. számú határozata is utal – a vele szemben megfogalmazott kijelentések vonatkozásában általánosságban magasabb tűrési kötelezettsége áll fenn.

[23] Alappal sérelmezte azonban az alperes a felülvizsgálati kérelemben, hogy a 3. és a 4. számú keresetben foglalt kijelentéseket a jogerős ítélet valótlannak minősítette. Az Alkotmánybíróság idézett határozatának 4.2.3. pontja értelmében nem ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt értelmezéssel annak politikai véleménynyilvánításként történő értelmezése, hogy a felperes fedezte a város korábbi név4es polgármesterének korrupt telekügyletét; sunyi módon falazott a volt polgármesternek; korrupt bűnöző. A közlés körülményeiből következően az alperes nem konkrét büntető ügyről számolt be, a név5 bejegyzéseket olvasók számára is nyilvánvaló, hogy a felperessel összefüggésben a „korrupt” kifejezés használata nem a büntetőeljáráshoz való érintettséget jelenti, hanem a polgármesteri, közügyeket alakító tevékenységének jellemzőjeként, egyfajta negatív értékeléseként értendő. A Kúria nem kíván eltérni a Pfv.IV.22.258/2017/6., Pfv.IV.22.614/2017/8. számú határozat indokaitól, mely szerint a „korruptió”, illetve a „maffia” kifejezések a politikai élet alakítóival és a közvagyon felhasználásával

összefüggésében olyan értékítéletek, erős szóhasználat, amely jogszabálysértés nélkül használható.

[24] A fent kifejtett indokok alapján a megismételt felülvizsgálati eljárásban ezért – figyelemmel az Alkotmánybíróság idézett határozatának indokaira – azt kellett megállapítani, hogy a felülvizsgálati kérelem az 1. és a 2. számú keresettel összefüggésben alaptalan, a 3. és a 4. keresetben foglalt kijelentésekre pedig alapos, ez utóbbi közlések a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát nem sértették.

[25] A jogerős ítéletben a másodfokú bíróság a személyiségi jog megsértésének objektív és szubjektív jogkövetkezményeit is alkalmazta. A Kúria azonban a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. Ezen belül is kizárólag a Pp. 413. § (1) bekezdésben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő felülvizsgálati hivatkozásokat vehet figyelembe. A felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontjába foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Az alperes a felülvizsgálati kérelemben ugyan megjelölte a Ptk. 2:51. §-át, és a Ptk. 2:52. §-át, a megjelölt jogszabályhelyhez azonban indokolást nem fűzött, nem adta elő, hogy a személyiségi jogi sérelem objektív és szubjektív szankcióinak alkalmazását miért tartja jogszabálysértőnek. Erre tekintettel a felülvizsgálati eljárásban nem volt vizsgálható, hogy a másodfokú bíróság a személyiségi jog megsértésének polgári jogi jogkövetkezményeit a megjelölt jogszabályok megtartásával alkalmazta-e.

[26] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdés alapján részben azon közlésekkel összefüggő rendelkezések tárgyában helyezte hatályon kívül, hogy a felperes „fedezí a város korábbi név4es polgármesterének korrupt telekügylétét”; „sunyi módon falaz névnek”; „korrupt bünözö”. E körben az elsőfokú bíróság ítéletet helybenhagylta, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[27] 2011. évi CLI. törvény 39. § (1) bekezdés

2013. évi V. törvény 2:44. § (1) bekezdés, 2:45 § (2) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[28] Az Alkotmánybíróság mindenkire nézve kötelező döntése a bírósági jogalkalmazás során azt jelenti, hogy a bíróságot köti az alkotmánybírósági határozat tárgyát képező alkotmányossági kérdésben a rendelkező részen túl az indokolásban kifejtett jogszabályi értelmezés is.

Záró rész

[29] Mivel a pernyertesség és a pervesztesség aránya közötti különbség, valamint a fél és az ellenfél javára meghatározott perköltségek összege közötti különbség nem jelentős, a Kúria a perköltségről a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján akként határozott, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére.

[30] A meg nem fizetett illetékről a Kúria a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy azt a felek egyenlő arányban viselik. A Kúria tájékoztatja a feleket, hogy az illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetni, az illeték megfizetése az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát, és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[31] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján a Pp. 376. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

[32] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2024. január 17.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró